

21 октябрь — «Давлат тили ҳақида»ги Қонун қабул қилинган кун

Бугун Ўзбекистонда ислохот деган тушунча ҳаётимизнинг, ҳеч бир истисносиз, барча соҳасидаги улкан ўзгаришларнинг мунтазам ҳаракатланувчи кучига айланганлиги бор ҳақиқат. Зотан, ушбу жараёнлар юртимиз тараққиётнинг тамоман янги босқичига кирганлигидан далолат бериб

турибди. Албатта, буларнинг барчаси Президентимиз Шавкат Мирзиёевнинг ташаббуси билан қабул қилинган мамлакатни ривожлантирувчи бўйича Ҳаракатлар стратегиясида ифодасини топган кенг қамровли тадбирларнинг самарасидир.

ЮРТИГА МУҲАББАТИ БОР ОДАМ ДАВЛАТ ТИЛИНИ ҲУРМАТ ҚИЛАДИ

Мамлакатимизда маънавий муҳитни юксалтириш, адабиёт, санъат ва маданият соҳаларини янада раванқ топтириш, миллий меросни асраб-авайлаш ва ҳар томонлама тарғиб қилиш, ижод аҳлининг меҳнатини моддий ва маънавий қўллаб-қувватлаш борасида олиб борилаётган тадбирлар фавқуллоҳда муҳим ишлар эканлигини мамнуният билан таъкидламоқ жоиз. Шубҳасиз, уларнинг мазмун-моҳиятида она тилимизга, халқимизнинг бадиий тафаккурига, бадиий сўз қудратига адоқсиз эҳтиром муқассам.

қиёфасининг мукамал ва расо тасвири сифатида парваришу муҳофазага, эъзозу эҳтиётга, кўз қорачиғидек асрамоққа, янада қамолот сари элтмоққа шобён муқташам бойлиқдир.

Сир эмаски, ўзбек тили ўзининг узун ва ҳузунли тарихида не-не талотўларни, оғриқли зуғуму тазйиқларни, писандсиз тахқиру тақиқларни бошидан кечирмаган. Не-не сиёсатлар, мафкуралар бу тилининг қадрини кам, қаддини ҳам қилиш қайғусида минг бир найрангларни ўйлаб топмаган. Аммо бу тил Навоий, Бобур, Оғаҳий каби бир қатор улғу сўз саркардалари, Абдулла Қодирий, Чўлпон, Фитрат сингари миллат фидойилари, Ойбек, Фафур Фулом, Абдулла Қаҳҳор янглиг сўз синчилари қаламининг қудрати билан у тўфонлардан самандардек саломат ўтган, нафақат селомат ўтган, нафақат селомат ўтган, балки туганмас ҳару маҳорат билан сайқал топган.

Юртимиз истиқлоли арафасида, 1989 йилнинг 21 октябрда «Ўзбекистон Республикасининг давлат тили ҳақида»ги Қонуннинг қабул қилиниши билан ўзбек тилига давлат тили мақоми берилди. Бу Қонундаги ўша давр тақозосига кўра, қондалаштирилган айрим нодуруст ҳолатларга унинг 1995 йил 21 декабрда қабул қилинган янги тахририда барҳам берилди, Қонун истиқлол шартлари ва талабларига уйғунлаштирилди.

Ифтихор билан айтмоқ лозимки, ўзбек тили Ер юзидagi энг кўна ва бой тиллардан, унинг ибтидоси эрамининг илк асрларига бориб тақалади. У қадимдан ёзув аҳанасига соҳиб, ўзбек адабий тилининг асослари сўз мулкнинг султони Алишер Навоий қаламидан шамоийл ва расолик топган. Ўзбек тили ўзбек халқининг сийрату суратини, тафаккур ва тахайюл олами, ақл кенгликларию қалб қатларини, қайғую қувончларини, ўтмишу бугунини борица ақт этирадиған, энг муҳими, шу тилининг ўз воситаси ҳамда «ўз кўли» билан чизиларига жо қилинган холис қиёфасидир. Бу қиёфа халқимизнинг кўп асрлик лисоний-тарихий тараққиёти жараёнларида, бетакор маданият ва ақлий, адабий-бадиий дурдоналарига буй кўрсатиб турибди. Дунё адабиётининг атоқли намоёндаси Чингиз Айтматов «Авезов ҳақида сўз» номли мақоласида «Тил халқнинг автопортретидир», деган беҳад теран образли гапни айтган. Ўзбек тили ўзбек халқининг автопортрети, беназир

қадимдан ёзув аҳанасига соҳиб, ўзбек адабий тилининг асослари сўз мулкнинг султони Алишер Навоий қаламидан шамоийл ва расолик топган. Ўзбек тили ўзбек халқининг сийрату суратини, тафаккур ва тахайюл олами, ақл кенгликларию қалб қатларини, қайғую қувончларини, ўтмишу бугунини борица ақт этирадиған, энг муҳими, шу тилининг ўз воситаси ҳамда «ўз кўли» билан чизиларига жо қилинган холис қиёфасидир. Бу қиёфа халқимизнинг кўп асрлик лисоний-тарихий тараққиёти жараёнларида, бетакор маданият ва ақлий, адабий-бадиий дурдоналарига буй кўрсатиб турибди. Дунё адабиётининг атоқли намоёндаси Чингиз Айтматов «Авезов ҳақида сўз» номли мақоласида «Тил халқнинг автопортретидир», деган беҳад теран образли гапни айтган. Ўзбек тили ўзбек халқининг автопортрети, беназир

қадимдан ёзув аҳанасига соҳиб, ўзбек адабий тилининг асослари сўз мулкнинг султони Алишер Навоий қаламидан шамоийл ва расолик топган. Ўзбек тили ўзбек халқининг сийрату суратини, тафаккур ва тахайюл олами, ақл кенгликларию қалб қатларини, қайғую қувончларини, ўтмишу бугунини борица ақт этирадиған, энг муҳими, шу тилининг ўз воситаси ҳамда «ўз кўли» билан чизиларига жо қилинган холис қиёфасидир. Бу қиёфа халқимизнинг кўп асрлик лисоний-тарихий тараққиёти жараёнларида, бетакор маданият ва ақлий, адабий-бадиий дурдоналарига буй кўрсатиб турибди. Дунё адабиётининг атоқли намоёндаси Чингиз Айтматов «Авезов ҳақида сўз» номли мақоласида «Тил халқнинг автопортретидир», деган беҳад теран образли гапни айтган. Ўзбек тили ўзбек халқининг автопортрети, беназир

қадимдан ёзув аҳанасига соҳиб, ўзбек адабий тилининг асослари сўз мулкнинг султони Алишер Навоий қаламидан шамоийл ва расолик топган. Ўзбек тили ўзбек халқининг сийрату суратини, тафаккур ва тахайюл олами, ақл кенгликларию қалб қатларини, қайғую қувончларини, ўтмишу бугунини борица ақт этирадиған, энг муҳими, шу тилининг ўз воситаси ҳамда «ўз кўли» билан чизиларига жо қилинган холис қиёфасидир. Бу қиёфа халқимизнинг кўп асрлик лисоний-тарихий тараққиёти жараёнларида, бетакор маданият ва ақлий, адабий-бадиий дурдоналарига буй кўрсатиб турибди. Дунё адабиётининг атоқли намоёндаси Чингиз Айтматов «Авезов ҳақида сўз» номли мақоласида «Тил халқнинг автопортретидир», деган беҳад теран образли гапни айтган. Ўзбек тили ўзбек халқининг автопортрети, беназир

ҳолда тасаввур ҳам қилиб бўлмайди.

Айрим телерадио каналлари бошловчилари нутқида сўз сөгисини, тил тиниқлиги бениҳоя нечор, мазмун-маантиқнинг тамоман зарарига «чиройли» сўзга кераксиз «ошурталик» тасвир ва таъсири бутунлай издан чиқариб юбориши кўзга ташланади. Масалан, касб қилмоқ билан кашф қилмоқнинг фарқига бормай, айтайлик, Кишлоқларимиз янги қиёфа касб этмоқда ўрнида Кишлоқларимиз янги қиёфа кашф этмоқда қабилидаги нодуруст жумла тузиш ёки худабехуда бошқа гапга қаҳат келгандай такрор ва такрор бир сўзни (мисол учун, офарин, баракалла, жуда яхши каби) қалаштириб ташлайвериш сўзловчининг билим ва нуқт маънасининг расолигидан далолат бермайди. Таассуфки, нони сўз бўлган кишиларнинг нутқидаги бу каби ноқисликлар жамиятдаги нутқ маданияти савиясига соя солиши табиий.

Қўшиқ тинловчи қалбини ичдан ишғол эта билмоғи учун, энг аввало, унинг матнидаги тил расо бўлмоғи зарур. Эътибор қилинса, бугун айрим қўшиқлар тилига асло тоқат қилиб бўлмайди. Санъаткор ўз кўшиғидан сўз сөгисини ўтмаслиги боис ўзи ҳузур қилгандай бўлаверади, лекин унинг бу ҳузурни эшитувчига юкмайди, тил сөгисини тирик ва тийрак кишиларнинг энсасини қотираверади. Бир қўшиқчи «Асалим, қаймоғим, онам, Сизни шундай эркалайман-да, Сиз хиром айланганда, Мен ёниб қўйлайман-да» қабилидаги анчанин чала тил билан қўшиқ қўйласа, тил ўзининг доғдир ҳолатга тушганидан инграниши табиий. Онага нисбатан қўланган сўзларнинг бежо эканлигига изоҳ ортиқча.

Тилимиз онамиздек мўътабар, муқташам ва муқтарам, унинг мунтазам камолу икболи учун масъулиятни ҳар сонияда хис қилиб туриш ҳар биримизнинг бўйнимиздаги бурчдир. Ватанимиздаги жадал ва қўламли ислохотларнинг бугунги босқичида, маънавият ва маърифатни янада ривожлантириш давлат сиёсатининг устувор йўналишига айланган бугунги паллада қонун мажбурияти билан эмас, балки миллий ўзгичимизнинг пойдорлигини таъминлаш заруриятини чуқур англаш эҳтиёжи билан она тилимизга муносабатда бўлиш, унинг яшashi ва тараққиёти учун имкон қадар барча саъй-ҳаракатда бўлиши зарур.

Низомиддин МАҲМУДОВ, Ўзбекистон Фанлар академияси Ўзбек тили, адабиёти ва фольклори институти директори, филология фанлари доктори, профессор.

Туризм

Сайёҳлар учун оилавий меҳмон уйлари

Бухоро шаҳрида оилавий меҳмон уйлари яна бештага кўпайди. Улар бир пайтнинг ўзида 32 нафар сайёҳни қабул қилиш имкониятига эга.

— Хонадонимизда «Sunrise» деб номланган оилавий меҳмон уйи фаолиятини йўлга қўйди, — дейди ёш тадбиркор Феруз Очилов. — Бу орқали туризм ривожига ўз хиссамизни қўшмоқчимиз. Албатта, даромад ҳам қиламиз.

Келгуси йили вилоятда оилавий меҳмон уйлари 200 тага етказиш кўзда тутилган.

Истам ИБРОҲИМОВ, «Халқ сўзи» мухбири.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

TransUzbekistan 15-ХАЛҚАРО ЮБИЛЕЙ КЎРГАЗМАСИ ТРАНСПОРТ ВА ЛОГИСТИКА 14-16 ноябрь 2018 Тошкент, «Ўзэкспомарказ», 2-павильон. ONLINE РЎЙХАТДАН ЎТИНГ

«Respublika mulk markazi» МЧЖ бошлангич баҳоси босқичма-босқич ошиб бориш тартибиди ўтказиладиган очиқ аукцион савдоларига таклиф этади. Аукцион савдосига «Ўзбекистон Республикаси Давлат рақобат қўмитаси бинолари мажмуасидан фойдаланиш дирекцияси» ДУКга тегишли Тошкент шаҳри, Чилонзор тумани, Ислон Каримов кўчаси, 55-уйда сақланаётган куйидаги асосий восита такроран қўйилмоқда: Трансформатор ТИЗ 1000/10.

ООО «Butlash Garant Servis» предлагает бетономешалки российского производства. 1. Бетономеситель гравитационный MC-200. 2. Бетономеситель гравитационный СБР-500А.1. Форма оплаты — перечисление. ООО «Butlash Garant Servis» реализует бетономешалки российского производства со склада в Ташкенте. Адрес: г. Ташкент, Сергелийский р-н, ул. Олтин водий, 29А. Телефоны: 97 760-86-00, 90 370-86-86.

Халқ сўзи Народное слово МУАССИСЛАР: Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси Кенгаши, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир Ўткир РАҲМАТОВ 2008 йил 15 январда Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 0001-рақам билан рўйхатга олинган. Нашр индекси — 229. Буюртма Г — 1045. 73 063 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ, Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2. Баҳоси келишилган нархда. ТЕЛЕФОНЛАР: Девонхона 71 233-52-55; Котибият 71 233-10-28; Ўзлонлар 71 232-11-15.

Тахририятга келган қўёмалар тақриб қилинмайди ва муаллифга қайтарилмайди. Газетанинг сўзга берилиши учун обунани расмийлаштираган таъкилот жавобгар. Газетанинг полиграфик жиҳатдан сифатли чоп этилишига «Шарқ» навириет-матбаа акциядорлик компанияси масъул. Босмахона телефони: 71 233-11-07.

• МАНЗИЛИМИЗ: 100000, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй. Навбатчи муҳаррир — С. Раҳмонов. Навбатчи — Б. Ғофуров. Мусаҳҳих — Ш. Машраббоев. «Шарқ» навириет-матбаа акциядорлик компанияси босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41. ЎЗА якуни — 00.27 Топширилди — 01.40 1 2 3 4 5 6